

à veurer el perquè las famellas, ó *el bello sexo*, que fa mes fi, va á na 'ls balls del Cassino.

Las nenas de primera volada: Per la passió única que tenen á ballar. Portan, totas, el cor ple d' ilusions y esperansas.

Las nenas de segona volada. Per ballar també. Pro aquestas ja tiran esqué per si pica l' am algun solteret demanantlasi relacions formals. Tenen al cor petites duricias de resultas d' alguns desenganys.

Totas las altres nenas. (Diguemlashi també *nenas*.) Aquestas hi van per seurer á dalt á la barandilla y per endulcir sa trista *soledad* ab los recorts de quant encare no habian *volat* gaire y eran *llamativas*. Are las *pobres*, moltes vegadas prou estiran el coll per si algun *gall*, (*els pollos son massa tendres per ellas*;) fa la senya; pero ¡ca! ¡ni el *mils*! ¡no passa un' *alma*! Tornen á casa, la major part de las vegadas, sens haber tocat ma de balladó. Aquestas si que tenen una corassa 'l cor, que no hi ha cap agulla de cusir sarrións que la traspassi. Casi totas ja tenen vestidets embastats, perquè saben que hi ha molts Sans que van nusos.

Las viudetas: Después de un any, al menos, de abstinencia, l' any del dol, y encare n' hi ha alguna que no l' espera perquè te la escusa legal de que la seva germana... Aquestas hi van al ball, per mitigar la pena y sufriment que motivá la pèrdua del seu *idolatràt* marit.

Per distraurer y esborrar sombras de recorts tristos. Y esperansadas perquè, creyentse qu' encare fan goig, exhibintse, sempre es més fácil de que hi hagi un segón *jan* que s' enamori d' encants y atractius, sinó vedats per la puresa, ho son (al menos ho sembla) per la honradés.

Ojo ab aquestas solterets; que tenen la *revàlida*; y no olvideu lo què diuhen els vells; que molt poch ha de volguer un *ase* (y dispenseu la comparansa) que no pugui estrenar una albarda.

Ab la mort del *difunt*, la corassa que tenian al cor s' ha esberlat, quedant en descobert la part més sensible; y raras son las que á la primera declaració amorosa, real ó ficticiament, la *flama volcànica*, que de solteras sols doná vida per algunas petites guspiras, no prengui tal increment que no sembli un verdader Vesubi. Son *fochs follets*. Brillan molt, pero no escalfan y son momentàneos. ¡Ojo!

Las viudassas. Algunas, per acompanyar *fruits* ja cullidors del seu matrimoni; y aquestas si, que, las pobres, van al ball ó per fer *petar la claka* 'b alguna de la sevas *circunstancias*, recordant aquell temps de *La Brillanta* y *Casmin Azul* (com diuhen ellas), societats tartarabias de las avuy existens, ó be per fer alguna *bacayna*.

N' hi ha d' altres d' aquestas, que no tenint fills ni fillas, procuran, per no ser criticadas, acompanyar alguna *nena* de qualsevol *volada*, qual *nena* es la filla de la cunyada del germá de una seva vehina.

Las casadetas de poch: Aquestas si que totas, sens distinció, van al ball, perquè 's creuen fer *denteta* (y estant en lo cert) á las solteras. Plenas, la major part, d' orgull y vanitat, hi van també per *ensenyar la pesca* que han fet. El *llus* ó *llubarro*, que, ilusionat per atractius, més ó menos reals, s' ha enredat ab la *xarxa* matrimonial: *xarxa* de mallas tant potents, que sols se trenca 'b la mort de la *pescadora* ó del *llus* pescat.

Per lo regular, aquestas encare ballan alguna Mazurca, no pe'l desitg d' abraçar l' home, sinó per lo que cap dins lo possible quedar viudetas y si de tant en tant no ballaban, las camas se robellarian y podrian trobarse ab algún compromís. Aquestas son molt temibles, pero ja s' amansan quant tenen una dotsena de criaturas.

Las casadassas: ¡Ay pobret ó pobreta del que *arreplegan*! Moralmènt, quant lo deixen, no li queda ni un os sensé. Y lo que 's mes sensible, que casi sempre *arreplegan* á tothom. Aquestas si que van al ball ab verdadera satisfacció: *arraztrant*, com aquell que diu, al marit, que 'l pobre la major part de las vegadas aniria mes content á fer *nona*, ó al menos á descansar, que no pas á perdre aquelles dos ó tres horas miserablement.

A la barandilla se col·locan una 'l costat del altre, per *disparar* la metralla que despiadadament surt d' aquelles bocas.

Tot lo del mont, esceptuat lo seu, es criticable.

Ellas son las únicas que foren un modelo de solteras: un mirall de casadas: y serán las *misticas* viudas (sinó moren primer que 'l marit) que viurán sols per recordar al carinyos espós, educant esmeradament á sa familia, procurant que, *com ellas*, no siguin criticons ni calumniadors que 's lo que detestan mes d' aquest mont.

Y ara dispenseu *bello sexo*. Sentiria molt haber causat agravi á cap de vosaltres, perquè, com dich al principi, no s' aludeix directament á ningú, y si apesar d' aixó, alguna ha vist son retrato massa real y compren que al llegirse, lo seu nom surtirá inconcienment de tots los llabis, l' aconsello que no digui res, que d' aquesta manera, sempre quedarà el dupte de que «*potser no es per ella*», y además, com que 'l mal no es fet ab intenció, si acas aquet existeix, me retracto de lo que pugui haber causat ofensa y exclamant el *mea-culpa*, demano, desd' ara, el perdó de l' agraviada.

PERE BOTERO

La mort de dos.

En las *filas* dels Solters
s' han perdut á dos *Caudillos*
y que tot y ser tan pillos
j' han despaxat els papers.
Felicitem á las nenas
per habé alcansat victoria
de dos que d' amor la historia